

Kaanelugu

Urmas Siigur – Eesti Arst

Tähelepanelik lugeja märkas kindlasti, et Eesti Arst on uues kuues – uuenenud kaanekujundusega. Enam kui 20 aastat on ajakirja esikaane täitnud ravimireklaam. Selle kujundus on aastatega muutunud üha kirjumaks ja komplitseeritumaks. Kui reklaamiajastu algusaastatel oli see suhteliselt lakooniline (vt 2001. aasta jaanuarinumber), siis ajapikku sai sellest reklaamile esitatavate nõuete muutudes kunstilis-bürookraatlik meistriteos (vt november 2017).

Reklaamis iseenesest ei ole midagi taunimisväärselt ega kõlvatut. Reklaami toel toimib suur osa vabast ajakirjandusest ja nii on reklaamiraha ka Eesti Arsti väljaandmist olulisel määral toetanud. Ometi otsustas Eesti Arsti omanik – Eesti Arstide Liit – reklaamist esikaanel loobuda, ehkki esikaas on kõigi ajakirjandusväljaannete puhul kõige kallim reklaamipind. Millistel kaalutlustel see otsus langetati?

Eesti Arst on ainus eestikeelne meditsiini-teaduslik ajakiri. Reklaam ei ole ka teadusajakirjades tabu, kuigi seda peetakse tihti „kahetsusväärseks vajaduseks“ kartuses, et see võib lugejates tekitada kahtluse kallutatuses ning vähendada lugejate usaldust väljaande suhtes. Ometi reklaam

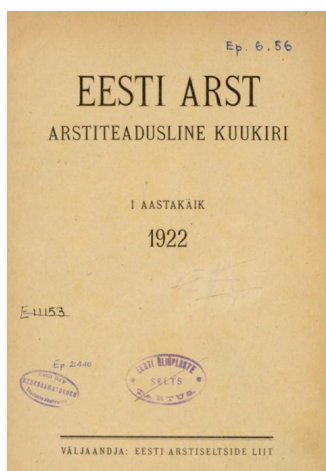
jääb ja maht suureneb, seda pigem veebiväljaannetes, aga levinud tava kohaselt ei ole reklaam vähemalt teadusajakirjade trükiväljaannetes mitte esikaanel. Pigem on sellel pinnal esmane sisututvustus või tuuakse esile mõni oluline publikatsioon või sündmus ja nii on kavas ka Eesti Arsti puhul toimetada, naastes akadeemilisema kujunduse juurde.

Filosoofia kategooriana on sisu ja vorm teatavasti terviklik nähtus. Kas ajakirja välise kuvandi muutus peaks mõjutama ka selle sisu? Eesti kirjavaras on läbi kahe sajandi olnud ilmselt tuntuim kaanekujund aabitsakukk. Kuigi põlvkondade vältel on ta vahelduvalt asendunud küll karu, siili, Lotte ja muude elukatega, ei ole see muutnud aabitsa sisu ega mõtet – õpetada lapsi lugema. Nii ei ole ka Eesti Arsti kaanekujundusel otsest mõju sisule, pigem aitab see visuaalselt ajakirja teiste seast teadusajakirjana eristada.

Eesti Arst jääb ka omal teisel aastasajal täitma oma missiooni edendada arsti-teaduslikku uurimistööd, vahendada uut teadusinfot ja kliinilist kogemust, käsitleda tervishoiu aktuaalseid küsimusi, arendada meditsiinkeelt ja anda teavet arstide liidu tegevuse kohta.

Urmas Siigur

1922

1937

2001

2017